

Στη Μνήμη του Ιατρού Γεώργιου Παπανικολάου

Σαν σήμερα **19-02-1962** έφυγε από τη ζωή ο Έλληνας Ιατρός, Γεώργιος Παπανικολάου, ιατρός και ερευνητής με παγκόσμια αναγνώριση, γνωστός για τη μέθοδο πρώιμης διάγνωσης του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας, που φέρει το όνομά του «τεστ Παπανικολάου ή τεστ ΠΑΠ», προλαμβάνοντας τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας και σώζοντας τη ζωή χιλιάδων γυναικών.

Ο Γεώργιος Παπανικολάου **γεννήθηκε** στις **13 Μαΐου του 1883** στην Κύμη Ευβοίας. Ήταν γιος του ιατρού και πολιτικού Νικόλαου Παπανικολάου, που διετέλεσε δήμαρχος Κύμης και βουλευτής Ευβοίας. Πέρασε τα παιδικά του χρόνια στην Κύμη, όπου και τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο, και κατόπιν οι γονείς του τον έστειλαν στην Αθήνα για να ολοκληρώσει τις σπουδές του.

Το **1898**, σε ηλικία 15 ετών, **γράφηκε στην Ιατρική Σχολή** του Πανεπιστημίου Αθηνών, από την οποία **αποφοίτησε το 1904** με άριστα. Ανήσυχο πνεύμα, μελέτησε φιλοσοφία (Νίτσε, Σοπενχάουερ), μύηθηκε στη μουσική και την ποίηση, μιλούσε 4 γλώσσες (Ελληνικά, Αγγλικά, Γαλλικά και Γερμανικά).

Το **1907** μετέβη στη Γερμανία για μετεκπαίδευση, παρά την επιθυμία, του πατέρα του, να ασκήσει την ιατρική μαζί του στην Ελλάδα. Τρία χρόνια αργότερα ανακηρύχθηκε διδάκτωρ Φυσικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου. Αμέσως μετά επέστρεψε στην Ελλάδα, όπου νυμφεύτηκε τη μυκονιάτισσα Μαρία-Ανδρομάχη Μαυρογένους (απόγονο της ηρωίδας του '21 Μαντούς Μαυρογένους) και συμμετείχε ως ιατρός στους Βαλκανικούς Πολέμους του 1912-1913.

Το **1913 μεταναστεύει στην Αμερική** και αρχικά ασχολείται με εξωϊατρικές εργασίες μαζί με τη σύζυγό του για τα προς το ζην. Εκεί τον ανακαλύπτει ο διάσημος γενετιστής Τ. Μόργκαν, ο οποίος είχε χρησιμοποιήσει στο έργο του τα πορίσματα της διδακτορικής διατριβής του νεαρού τότε Γεώργιου Παπανικολάου, και μεσολαβεί για την πρόσληψή του στο παθολογοανατομικό εργαστήριο του Νοσοκομείου της Νέας Υόρκης. Από εκεί βρέθηκε στο ανατομικό εργαστήριο του Πανεπιστημίου Κορνέλ, επιδιόδομος απερίσπαστος στο ερευνητικό του έργο.

Το **1917** μελέτησε το **κολπικό επίχρισμα των κατώτερων θηλαστικών** και συσχέτισε τη μορφολογία του με τον ορμονικό κύκλο και τις ανάλογες μεταβολές στη μήτρα και τις ωοθήκες των ζώων. Στη συνέχεια πραγματοποίησε κλινικές και **εργαστηριακές μελέτες για τη διαγνωστική αξία της εξέτασης των κυττάρων του κολπικού επιχρίσματος στον άνθρωπο**, με πρώτο «πειραματόζωο» τη γυναίκα του. Η έρευνά του επεκτάθηκε αργότερα σε γυναίκες του «Women's Hospital» της Νέας Υόρκης, αποτελώντας τη βάση για τη θεμελίωση της μεθόδου του για την έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου.

Το **1928** έκανε την **πρώτη του ανακοίνωση με τίτλο «Νέα Διάγνωση του Καρκίνου»**, η οποία αρχικά αντιμετώπισε τη δυσπιστία του ιατρικού κόσμου των ΗΠΑ, ο ίδιος ήταν όμως απολύτως βέβαιος για την αξία της μεθόδου του, για την κυτταρολογική διάγνωση του καρκίνου της μήτρας, και συνέχισε με μεγαλύτερο ζήλο τις έρευνές του. Στη μακρόχρονη επιστημονική του σταδιοδρομία ανήλθε σε όλες τις βαθμίδες της ιεραρχίας στο Πανεπιστήμιο Κορνέλ, με αποκορύφωμα τον τίτλο του καθηγητή της Κλινικής Ανατομικής (1947-1957).

Το **1961** εγκαταστάθηκε στο Μαϊάμι, όπου ανέλαβε την οργάνωση του Καρκινολογικού Ινστιτούτου, το οποίο **μετά τον θάνατό του στις 19 Φεβρουαρίου του 1962**, μετονομάστηκε σε Καρκινολογικό Ινστιτούτο «Γεώργιος Παπανικολάου». Παρότι δεν τιμήθηκε με βραβείο Νόμπελ, για το οποίο είχε προταθεί δύο φορές, του απονεμήθηκαν πολλά αμερικανικά ιατρικά βραβεία και μεταθανατίως το Βραβείο του ΟΗΕ.

Το **1932** έγινε το πρώτο επίτιμο μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, και το **1949** η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών τον ονόμασε επίτιμο διδάκτορα. Το **1954** εξέδωσε τον «Άτλαντα της Αποφολιδωτικής Κυτταρολογίας», που αποτελεί την ολοκλήρωση και την επισφράγιση του έργου του.

Σήμερα το «Τεστ Παπ» χρησιμοποιείται παγκοσμίως για τη διάγνωση του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας, επί της προκαρκινικής δυσπλασίας και άλλων κυτταρολογικών ασθενειών του γυναικείου αναπαραγωγικού συστήματος.